

SPOMLADI

Osebe: Marenka, oče, mati, lajnar, otroci, voznik

Marenka gre po dolgi ulici, kjer vidi vrt, na katerem se igrajo otroci. Zaželi si, da bi se lahko tudi oni igrala. K njej pristopi fant ter jo vpraša, kdo je. Ker pa Marenka ni razumela, ni odgovorila. Vedno več otrok se je zbralo okoli nje in postajali so nesramni. Marenka steče proti domu. Naslednjo jutro, ko se Marenka zbudi, pokriža mati, ki je umrla ter reče očetu da gre. Želi si videti polje, zelenico, svobodo. Nekaj časa hodi, a ugotovi, da nikjer ni travnikov, polj... Usede se ob ulico. Mimo pride moški ter jo vpraša kaj dela. Marenka se prestraši in pobegne. Nehote skoči pred voz in ta jo podre. Marenka umre.

FIRBEC

Osebe: psička, Firbec, Žaba, dekla

Zgodba govori o psici in njenih štirih mladičih. Začelo se je na spomlad ko je psica skotila štiri mlade mladiče. Takoj ko so se skotili, so dali dva mladička dvema otrokoma, ko sta prišla mimo. Ostala sta še dva. Eden je bil malo bolj zavaljen in trebušast, zato so mu dali ime Žaba, drugi je bil črni, zato so mu dali ime Firbec. Nekega dne je deklica prišla k materi mladičev, jo odnesla na polje in potolkla s kolom. Zatem je ubila še druga dva mladiča.

SENCE

Osebe: tovariš, pripovedovalec (pisatelj)

Razmišlja o vojni in o tem, kako je že kar nekaj ljudi prizadel. Odloči se, da bo odšel k očetu, ki ga je prizadel. Oče je sam in star. To pove svojemu tovarišu, ta pa mu reče, da je njegov oče umrl. Sam.

BRAT FRANCELJ

Osebe: Francelj, pripovedovalec (pisatelj)

Pesnikov brat je bil popotnik brez doma. Nikoli ni razlagal, kje je bil, kaj je delal... Nekega dne pa pride po dolgem času spet domov šepajoč in z povito roko. Razlaga, kako je bil v vojski ter da si je izmislil da živi v Popovači na Hrvaškem. Nato se odpravi v Popovačo.

TIČNICA

Osebe: Helena, pripovedovalec (pisatelj)

Pripovedovalec se spominja, kako je v mladosti odšel v smrekov gozd z Heleno in drugimi. Tam mu Helena reče naj ji nabere ciklamnov. On ji prinese ter jo posuje z njimi. Čez mnogo časa, ko se vrne v Vrhniko, da bi videl Tičnico, vidi vse posekano, niti enega drevesa.

SKODELICA KAVE

Osebe: mati, pripovedovalec

Pripovedovalec se vrne za tri tedne domov. Nekega dne si zaželi črno kavo, čeprav ve, da nimajo niti za kruh. Nato je zaslišal korake. Mati mu prinese kavo z nasmeškom na obrazu. A on ji rečem naj ga pusti na miru. Nasmešek na njenem obrazu je izginil. Vedel je, da je naredil napako. Potem, zvečer se ji je hotel opravičiti, a tega nikoli ni storil.

V TUJINI

Osebe: pripovedovalec

Že dolgo ni plačal gospodinji stanovanja, zato se jo je izogibal. En dan gre ven. Lačen je in žejen. Gleda ljudi in okolico okoli sebe ter razmišlja o revščini.

IZ PREDMESTJA

Osebe: Anka, mati, gospa Rieglova

Anka je začela delat pri go. Rieglovi kravate. En dan pa je morala nositi lago v mesto. Denar, ki ga je dobila, ga je nekaj zapravila, domov pa se vrnila zvečer, kjer je že čakala policija. Ga. Rieglova je uotovila, da nekaj denarja manjka. Anka je morala za 3 mesece v ječo. Ko so jo izpustili se je vrnila v predmestje, kjer se je skrila in na konci kmalu umrla.

SOVA

Osebe: mežnar, ministrant, hlapec, pripovedovalec

Nekega dne mežnar in ministrant prodala sovo. Prvo noč dajo sovo v prazno malo kamrico, nato jo drugo noč dajo v izbo, kjer so odprli okna, da bi dobili še sovirja. Hlapca, ki je tam spal, je to motilo in so sovo dali tretjo noč na dvorišče pred hlev. Naslednje jutro ugotovijo, da je sova poginila, našli so jo vso krvavo, zraven pa je ležala podgana.

GOSPOD STOTNIK

Osebe: stotnik, kompanija mladih mož, praproščak, pripovedovalec

Pripovedovalec vidi, kako stotnik, ki je bil za glavo večji od kompanije in je imel palico, obrnjen proti vrsti izprašuje fante in jih nekaj izbere, katerih si praproščak zapisuje imena. Ko se stotnik obrne, ga pripovedovalec vidi v obraz-vidi smrt.

OTROCI IN STARCI

Osebe: 4 otroci (Lojzka, Tonček, Matijče, Milka), stara mati, stari oče

Tako kot vsako večer se otroci pogovarjajo o različnih stvareh. Eno večer se pogovarjajo o vojski, kako je tam, proti komu se bojuješ in o tem, kaj pomeni, da je njihov oče padel. Isti čas pa stara mati in stari oče sedita zunaj pred hišo na klopci, se držita za roke in razmišljata.

KRALJ MATJAŽ

Osebe: pripovedovalec, kralj Matjaž

Govori o tem, kako ljudje, celi krvavi, ranjeni, hodijo proti kralju Matjažu, on pa ne trzne niti z očesom.

VRZDENEK

Osebe: mati, pripovedovalec

Mati je bila iz Vrzdence. Sinu je vedno govorila, kako bosta odšla enkrat tja. Pred njeno smrtjo mu reče, mu reče da gresta naslednjo jutro tja. A mati prej umre.

PAVLIČKOVA KRONA

Osebe: oče, Janjek-Honza, gospodar, kramar, krčmar, pek, pripovedovalec

Oče je iskal oz. prosjačil za 1 krono, da bi lahko Janjeku za god kupil žogo, potico ter majhen nož. Oče na koncu hoče ukrast peku krono, a ga dobijo.

NJENA PODOBA

Osebe: mati, pripovedovalec

Ko mati umre, jo želi sin narisati, da bi mu ostala v spominu. Čez nekaj let, ko je bil daleč od groba svoje matere, je poiskal sliko, ki jo je narisal, a je videl le zbledele sence. Nato je zaprl oči in lahko jo je videl v svojem srcu. A brez nasmeška.

GREH

Osebe:mati, tovariš, pripovedovalec

Mati, ki je oblečena zelo revno, pride pred šolo čakati svojega sina, a ta se je sramuje, zato gre skrivaje mimo nje. Mati ga čaka pred šolo, a njega od nikoder. Odpravi se v njegovo stanovanje, saj jo je bilo strah, da se mu je kaj zgodilo. Ko gre mati domov, jo sin pospremi. Drži jo za roko in ni ga sram. Zave se, da je naredil greh. Hotel ji je povedati, da jo je zatajil, a tega ni storil.

VEČERNA MOLITEV

Osebe:mati, pripovedovalec

Mati hudo zboli. En dan sinu pove, kako si ga je želela poljubiti v slovo, ko je on študiral v Ljubljani. Sin ni molil že 10 let, a tisto noč, ko je umrla mati, je molil celo noč.

TUJA UČENOST

Osebe: mati, pripovedovalec

Mati je se učila pisati in brati od svojih otrok. Naučila se je tudi nekaj nemškega jezika.

NAŠ LAZ